

Quarterly Journal of Sport Development and Management

Vol. 12, Iss. 1, Serial No. 33

DOI: [10.22124/jsmd.2021.19026.2523](https://doi.org/10.22124/jsmd.2021.19026.2523)

Research Paper

Content Analysis of Qualitative Articles published in Iranian Sport Management Journals

Alireza Elahi.^{1*}, Yaghoub Mohammad.² Mahdie Zachkani³. Had Khosravi⁴

Received: Jan 27, 2021

Accepted: April 12, 2021

Abstract

Purpose: This paper aims at investigating the content of qualitative-based research on sport management published in scientific research journals indexed in the Islamic World Citation Database.

Methodology: 166 qualitative articles published in scientific research journals approved by the Ministry of Science during the years 1390 to 1399 were analyzed. We use a coding checklist which validity is confirmed by sports management experts. Also, the reliability of the checklist was obtained using the agreement coefficient between the coders of 88.50%.

Finding: findings of this work demonstrate that majority of the articles employ the grounded theory (66/8%). furthermore, semi-structured interview (56/6%) appear to be the most popular data collection method, purposive sampling (29/5%) open, axial, and selective coding (82/5%) seem to be the most popular ones. Also, in many of articles (41%), no data triangulation is reported. In addition, only in ten percent of cases, present suggestions and recommendation for future researchers.

Conclusion: In recent years, an increasing trend for qualitative-based research in the sport management literature has been observed. Therefore, by highlighting the weaknesses and limitations of qualitative studies, solutions to improve future studies have been proposed.

Keywords: Content Analysis, Qualitative Research, Sports Management, Scientific Research Journal

1. Associate Professor, University of Kharazmi, Tehran, Iran. 2, 3, 4. PHD in Sport Management, Kharazmi University, Tehran, Iran

* Corresponding author's e-mail address: alirezaelahi@yahoo.com

Extended Abstract

Introduction and State of Problem

Scientific-research publications in sports management are among the publications that provide multiple qualitative-quantitative articles in different fields related to sports management, and by analyzing their content, one can take a step toward improving the scientific process of sports management (Ghasemi, Noorbaksh & Taperashi, 2010). Content analysis is a standard method that is used to study and identify the characteristics of recorded information such as magazines, books, and websites, and it enables the researcher to analyze a large amount of information with the aim of examining the objective process and source content. It is easily organized (Gholami, 2016). In recent years, a large volume of sports management articles has been conducted using qualitative methods. Therefore, the analysis of these studies will provide a better understanding of this field of studies in a specific time frame, the goal setting of the scientific movement, and the determination of research priorities in this field. In this context, researchers also state that the content of sports management articles should be challenged and this matter should be developed at any time (Pitts, Danylchuk, & Quarterman, 2014).

Methodology

The current research is a content analysis, which analyzed the content of qualitative researches on sports management published in scientific research journals indexed in the reference database of the Islamic World Science. For this purpose, by examining all the issues of these publications (between 1390 and 1399), the researcher identified the published qualitative articles and categorized them for analysis. The data collection tool in this research was a coding sheet whose content and validity was confirmed by 5 experts of sports management and qualitative research. Next, the required data were collected using the approved tool and according to the coding instructions. In order to determine the reliability of the tool, two trained people independently coded all the publications. SPSS26 and Word Cloud software were used for data analysis.

Results

The results showed that the highest number of qualitative researches were published in the Journal of Sports Management Studies (33 articles), the authors of the Universities of Tehran (55 articles), Tarbiat Modares (22 articles) and Allameh Tabatabai (20 articles) have the highest number of articles among

qualitative articles. Grounded theory or foundation data is very different from other methods. So that 111 articles (66.8 percent) were done with grounded theory method and only 1 article (0.6 percent) was done with semiotic analysis method. It is worth considering that 25 articles (15.1%) did not present a specific method in their writing. Among the reviewed articles, 15 articles (9%) used Max Kyuda software, 8 articles (5%) used Atlas T software, and 6 articles (4%) used En Vivo software, and 137 articles (82%) were written by the researcher and They were coded without using any software. The content analysis shows that only 59 articles (35.5 percent) are multiple data sources, 1 article (0.6 percent) from multiple methods, 19 articles (11.4 percent) from multiple researchers, and 19 articles (11.4 percent) percent) had used two approaches simultaneously or more. Among these, 68 articles (41 percent) did not use any method to triplicate their research. Also, among the 166 reviewed qualitative articles, 100 articles (60.2%) admitted that they used research audit and 71 articles (42.8%) used member control. Out of 166 reviewed articles, only 15 articles (9 percent) presented limitations and research suggestions for future researchers at the end of their research, and 151 articles (91 percent) did not address this issue.

Discussion and Conclusion

In the present study, 14 scientific-research publications approved by the Ministry of Science and indexed in the reference database of the Islamic world were examined and content analyzed. Surveys show that the methodological orientations in the country's studies have little proportionality with foreign studies, and the effect of foreign studies of sports management on domestic products has been more in other fields and research dimensions. Due to the fact that qualitative researches basically study people and phenomena in their natural environment and the interaction with the investigated factors takes place according to their own characteristics and the presentation of the results is interpretive. Also, there are no predetermined principles and rules for data analysis and methodology. This issue causes concern about the unreliability of the results and the entry of personal judgments of the researcher into the research, it is clear that there are several reasons for researchers to use tested versions of qualitative research methods in the field of sports management. However, the argument of authoritative authors suggests that in order to develop the field of sports management, we need to challenge our thinking and accept

some alternative methods (Shaw & Hoeber, 2016). The present research is only limited to the review of scientific productions of the type of article. A content analysis can be done on other scientific productions in the field of sports management (such as theses, treatises and research projects) that have been done with a qualitative method. Perhaps, due to the more complete and comprehensive content of these scientific productions, the process of qualitative research in the field of sports management can be drawn better.

References

1. Ghasemi, H., Noorbaksh, M., & Taperashi, G. (2010). Content analysis of articles of sport management academic journals. *Jahesh Quarterly*, 6, 24-67. (Persian)
2. Gholami, T. (2016). CONTENT ANALYSIS OF THE ARTICLES OF IRANIAN JOURNAL OF ETHICS IN SCIENCE AND TECHNOLOGY (2006–2015). (Persian)
3. Pitts, B., Danylchuk, K., & Quarterman, J. (2014). Analysis of sport management literature: European Sport Management Quarterly. *Choregia: Sport Management International Journal*, 10(2), 45-72.
4. Shaw, S., & Hoeber, L. (2016). Unclipping our wings: Ways forward in qualitative research in sport management. *Sport Management Review*, 19(3), 255-265.

تحلیل محتوای مقالات کیفی انتشار یافته در نشریات علمی حوزه مدیریت ورزشی

علیرضا الهی^{۱*}، یعقوب محمدی^۲، مهدیه زاجکانی^۲، هدی خسروی^۴

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۱/۰۸

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۱/۲۳

هدف: پژوهش حاضر، با هدف تحلیل محتوای مقالات کیفی چاپ شده در نشریات علمی پژوهشی نمایه شده در پایگاه استنادی جهان اسلام در حوزه مدیریت ورزشی به انجام رسید.

روش شناسی: نمونه آماری، ۱۶۶ مقاله کیفی انتشار یافته در نشریات حوزه مدیریت ورزشی مورد تأیید وزارت علوم طی سال های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۹ بودند که مورد تحلیل محتوا قرار گرفتند. ابزار مورد استفاده چک لیست کدگذاری بود که روایی آن توسط متخصصان مدیریت ورزشی تأیید شد. همچنین پایایی چک لیست مذکور با استفاده ضریب توافق بین کدگذاران ۸۸/۵۰ درصد به دست آمد.

یافته ها: یافته ها نشان داد اکثریت مقالات کیفی با استفاده از رویکرد گراند تئوری (۶۶/۸٪) انجام شده اند. علاوه بر این، مصاحبه نیمه ساختاریافته (۵۶/۶٪) محبوب ترین رویکرد گردآوری اطلاعات بود. نمونه گیری نظری و گلوله برفی (۲۹/۵٪)، و کدگذاری باز، محوری و انتخابی (۸۲/۵٪) محبوب ترین روش های نمونه گیری و تحلیل اطلاعات بودند. بسیاری از مقالات (۴۱٪) از هیچ روشی برای سه سویه سازی و افزایش اعتبار مطالعه خود استفاده نکرده بودند. علاوه بر آن تنها ۱۰ درصد از مقالات به ارائه پیشنهادات پژوهشی برای پژوهشگران آتی پرداخته بودند.

نتیجه گیری: در سال های اخیر، روند فزاینده ای برای تحقیقات کیفی در ادبیات مدیریت ورزش مشاهده شده است. بنابراین، با برجسته کردن ضعف ها و محدودیت های مطالعات کیفی موجود راهکارهایی برای بهبود مطالعات آینده پیشنهاد شده است.

کلمات کلیدی: تحلیل محتوا، پژوهش کیفی، مدیریت ورزشی، نشریه علمی پژوهشی

۱. دانشیار مدیریت ورزشی دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران. ۲ و ۳. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه

خوارزمی، تهران، ایران

* نشانی الکترونیک نویسنده مسئول: alirezaelahi@yahoo.com

مقدمه

در حدود ۴۰۰ سال پیش از میلاد، سقراط مدیریت را به عنوان مهارتی جدا از دانش و تجربه فنی تعریف کرد (Higgins, 1994). اما مدیریت به عنوان یک رشته علمی و دانشگاهی از ابتدای قرن بیستم میلادی پا به عرصه ظهور گذاشت و تاکنون دچار تحول و تکامل در خور توجهی شده است. امروزه مدیریت یکی از مهم-ترین فعالیتهای زندگی اجتماعی بشر است. اگرچه قدمت مدیریت ورزشی به قرن ۱۱ قبل از میلاد مسیح، زمانی که بازیهای المپیک باستانی برگزار می‌شده است برمی‌گردد، اما مدیریت ورزشی به صورت رسمی و به صورت یک رشته دانشگاهی از اواسط دهه ۱۹۸۰ میلادی و با پیدایش انجمن مدیریت ورزشی امریکای شمالی (در سال ۱۹۸۵) و نشریه مدیریت ورزشی (در سال ۱۹۸۷) هویت پیدا کرد (Parks & Olafson, 1987). از آن زمان تا به امروز این رشته به صورت فزاینده‌ای در حال گسترش بوده است. انجمن‌های حرفه‌ای دیگری در این زمینه در اروپا، آسیا و استرالیا تاسیس گردیده است؛ همچنین نشریات تخصصی زیادی در این زمینه راه‌اندازی شده‌اند. در ایران نیز رشته مدیریت ورزشی از اوایل دهه ۱۳۸۰ میلادی شروع به گسترش کرد و امروزه این رشته در دانشگاه‌های مختلف و در مقاطع مختلف تحصیلی طرفداران زیادی را به خود اختصاص داده است. همچنین نشریات زیادی نیز در این حیطه در حال انتشار است (Abdolmaleki, Heidari, Allahyari, & Zakizadeh, 2019). نشریات علمی یکی از فرایندهای مهم تبادل دانش به شمار می‌روند. و پژوهش‌های چاپ شده

در این نشریات که دارای کیفیت مطلوب هستند، منجر به تشویق و ایجاد انگیزه در دیگر پژوهشگران برای پیگیری امور پژوهشی خواهد شد (Azimzadeh, Shaji, Saffar, & Afroozi, 2017). مجلات علمی معتبر لازم است قابل اعتمادترین یافته‌های علمی را در اختیار خوانندگان تخصصی خود قرار دهند، اینگونه است که به طور گسترده‌ای مورد توجه و استفاده محققان و دانشجویان و اساتید قرار خواهند گرفت (Gholampour, S., Noruzi, A., Gholampour, B., & Elahi, A., 2019). نشریات علمی-پژوهشی در هر کشور کارکردهای مختلف و مهمی همچون نقش مرجعیت یافته‌های علمی و تخصصی دارند و مورد استفاده بیشتر اعضای جامعه علمی (اساتید، دانشجویان و دانش‌آموختگان) قرار می‌گیرند (Sharifi, Mirdar, & Sunasgari, 2012). دهه‌های اخیر و همگام با توسعه علوم ورزشی پژوهشگران در گرایش‌های مختلف، پژوهش‌های زیادی در حوزه‌های مختلف انجام می‌دهند و یافته‌های خود را در نشریات علمی پژوهشی داخلی و خارجی، کنفرانس‌های منطقه‌ای، ملی و بین‌المللی عرضه می‌کنند. نشریات علمی-پژوهشی حوزه مدیریت ورزشی ازجمله نشریاتی هستند که در زمینه‌های مختلف مرتبط با مدیریت ورزشی، مقالات کمی-کیفی متعددی ارائه می‌دهند و می‌توان با تحلیل محتوای آن‌ها گامی در جهت بهبود روند علمی شدن مدیریت ورزشی برداشت (Ghasemi, Noorbaksh, & Taperashi, 2010). در این راستا، یکی از راه‌های شناخت نشریه‌ها، تحلیل محتوا و دسته‌بندی موضوعی و شناخت نوع مطالب

پژوهشگران نیز اظهار می‌کنند که محتوای مقالات مدیریت ورزشی باید به چالش کشیده شود و این امر در هر زمانی باید توسعه یابد (Pitts, Danylchuk, & Quarterman, 2014).

در حوزه تحلیل محتوای مقالات و نیز نشریات مطالعاتی انجام شده است. و گستره ادبیات پژوهشی در این زمینه نشان دهنده اهمیت موضوع می باشد. و یکی از پژوهش های اساسی انجام شده در این زمینه پژوهش قاسمی و همکاران (۱۳۸۹) است که به بررسی و تحلیل محتوای نشریات المپیک، پژوهش در علوم ورزشی، حرکت و علوم حرکتی و ورزش بین سالهای ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۷ پرداخته بودند. نتایج این پژوهش نشان داد که حوزه های رفتار سازمانی (۳۱/۴٪)، مدارس (۱۴/۴٪) و اجتماع و ورزش (۱۴/۴٪) بیشترین توجه را در مقالات حوزه مدیریت ورزشی به خود اختصاص داده بودند (Ghasemi et al., 2010). در این راستا تحلیل محتوای کمی و روند مقالات مدیریت ورزشی چاپ شده در نشریات علمی پژوهشی ایران نشان داد که حدود ۴۵ درصد از مقالات مدیریت ورزشی مربوط به حوزه رفتار سازمانی می باشد. علاوه براین، نشریه مدیریت ورزشی و مطالعات مدیریت ورزشی در مجموع، حدود ۶۶ درصد از کل مقالات را پوشش می دهند. و گرایش به سمت بازاریابی، کارآفرینی و کسب و کار نیز از دیگر نتایج این پژوهش بود (Azimzadeh et al., 2017). در مطالعه ای دیگر با بررسی موضوعات و روش های پژوهش نشان داده شد که روش های همبستگی و علی مقایسه ای بیشترین استفاده را در مقالات داشته، در حالی که هیچ مطالعه ای از روش های

منتشر شده در آنها است. تحلیل محتوایی عبارت است از یک شیوه پژوهشی که برای تشریح عینی و نظام مند محتوای آشکار پیام های ارتباطی و برای توصیف طیف وسیعی از متون به کار می رود. تحلیل محتوا روشی استاندارد است که برای مطالعه و شناسایی ویژگی های اطلاعات ثبت شده مانند مجلات، کتاب ها و وبسایت ها به کار می رود و پژوهشگر را قادر می سازد که حجم زیادی از اطلاعات را باهدف بررسی روند موضوعی و محتوایی منابع به آسانی به صورت سازمان یافته درآورد (Gholami, 2016). از جمله مزیت های روش تحلیل محتوا نسبت به سایر روش های تحقیق کیفی، امکان عملی انجام آن و دور نگه داشتن یافته های پژوهش از نظرهای شخصی و تعصب هاست (Ghahnaviyeh, Movahedi, Yarmohamadian, & Ajami, 2011). با استفاده از این روش تحلیل می توان کارآمدترین منابع اطلاعاتی را انتخاب و آنها را تحلیل کرد (Elo & Kyngäs, 2008). در سالهای اخیر حجم گسترده ای از مقالات مدیریت ورزشی با استفاده از روش های کیفی انجام شده اند. لذا تحلیل این مطالعات باعث می شود ضمن شناخت هرچه بهتر این حوزه مطالعاتی در بازه زمانی مشخص، زمینه هدفمندسازی حرکت علمی و تعیین اولویت های پژوهشی این حوزه فراهم گردد. همچنین ضعف ها و کمبودهای تولید علم در حیطه مدیریت ورزشی در ایران شناسایی گردد. محتوای مقالات انتشار یافته توسط پژوهشگران این گرایش باید به دقت بررسی شود تا موجب پیشرفت و توسعه این گرایش در کشور شود. در این زمینه،

1. Content analysis

قوم‌نگاری، تحلیل محتوای کیفی و مطالعه موردی استفاده نکرده است (Mehram & tavanae Shahroudi, 2010).

همچنین با تحلیل نتایج مربوط به روش‌شناسی مقالات نشریه پژوهش در مدیریت و رفتار حرکتی دانشگاه خوارزمی مشخص شد، میانگین زمان پذیرش برای هر مقاله حدود ۶ ماه بود. همچنین بیشترین هم‌پژوهی مربوط به مطالعاتی بود که توسط سه نویسنده نوشته شده بودند. و با تحلیل روش‌شناسی مقالات مشخص شد ۱۵۹ مقاله (۹۵/۲ درصد) از روش تحقیق کمی و تنها ۸ مقاله (۴/۸ درصد) از روش تحقیق کیفی استفاده کرده‌اند (Ziaie, Elahi, & Bakhshudaniha, 2013). علاوه بر این عسگری و همکاران (۱۳۹۳) در پژوهشی به تحلیل محتوای مقالات مدیریت ورزشی نشریه پژوهش در علوم ورزشی پرداختند و نتایج نشان داد روش پژوهش پیمایشی در مقایسه با سایر روش‌ها بیشتر مورد استفاده قرار گرفته است و ۳۸/۱ درصد از مقالات با سه نویسنده ارائه شده بودند و از مجموع ۱۵۲ مقاله پژوهشی، ۱۴۸ مقاله به روش کمی، ۳ مقاله به روش کیفی و یک مقاله به‌صورت ترکیبی انجام‌شده بود (Asgari, Elahi, & Poursoltani Zarandi, 2014).

رضانی‌نژاد و همکاران (۲۰۱۴) نیز در مطالعه‌ای به بررسی و تحلیل روش‌شناسی مطالعاتی تولیدات ISC مدیریت ورزشی پرداختند، نتایج این مطالعه نشان داد که اکثر مقالات دارای روش‌شناسی نوین در نشریات باسابقه و قدیمی چاپ شده بودند و جنبه کمی تحقیقات بیشتر از جنبه کیفی مورد توجه قرار گرفته بود. ضمناً در مطالعات انجام شده به ترتیب از روش‌های

توصیفی، تحلیلی، همبستگی، پیمایشی و میدانی بیشتر استفاده شده بود و فقط تعداد بسیار اندکی از مقالات از روش‌های مرسوم در مطالعات مدیریتی و سازمانی در ورزش استفاده کرده بودند (Ramezani Nezhad, Rezaeei Soufi, Dastoom, & Ahmadi, 2014).

پژوهشگران حوزه مدیریت ورزشی عمدتاً از روش‌های کمی (Asgari et al., 2014; Ramezani Nezhad et al., 2014)، کیفی و یا آمیخته برای مطالعات خود استفاده می‌کنند. نگاه کیفی به تحقیق بیش از آنکه به روش خاصی محدود شود، رویکرد ویژه‌ای است که در قالب روش‌های گوناگون قابل‌اجراست. ازجمله این روش‌ها، می‌توان به نظریه‌پردازی زمینه‌ای (داده بنیاد یا گراند تئوری)، پدیدارشناسی، قوم‌نگاری، تحلیل گفتمان، اقدام پژوهی، مورد کاوی و مطالعات تاریخی اشاره کرد. به‌رغم تفاوت‌هایی که در تعریف و چگونگی اجرای این روش‌ها وجود دارد، به دلیل بنیاد مشترکی که آن‌ها را پیوند می‌دهد، شباهتشان به‌مراتب بیش از تفاوتشان است (Corbin & Strauss, 2008). پژوهش‌های کیفی در قرن بیستم و طی سه دهه اخیر، در کشورهای غربی از رونق ویژه‌ای برخوردار بوده است. در سال‌های اخیر، در کشور ما نیز برخی از پژوهشگران رشته‌های مختلف ازجمله علوم اجتماعی، روان‌شناسی، علوم تربیتی و علوم سیاسی توجه ویژه‌ای به این روش مبذول داشته‌اند. تعداد کتاب‌ها و مقاله‌هایی که اخیراً در معرفی شیوه بهره‌گیری از این روش به فارسی منتشرشده، مؤید این توجه است. در حال حاضر روش پژوهش کیفی در پژوهش‌های علوم انسانی، در مقایسه با روش‌های دیگر از اهمیت و کارآمدی بیشتری

موجود، مطالعات و مقالات برخاسته از آن‌ها را به صورتی هدفمند به‌سوی توسعه علمی رشته مدیریت ورزشی سوق دهند. همچنین این مطالعه می‌تواند به ارائه راهکارهایی برای پژوهشگران آتی حوزه مدیریت ورزشی در خصوص انتخاب جدیدترین عناوین، روش‌های پژوهشی و رفع خلأهای پژوهش‌های پیشین منجر شود.

از این‌رو، نگارندگان پژوهش حاضر در پی آن بوده‌اند تا نشان دهند روند مقالات مدیریت ورزشی که به‌صورت کیفی انجام شده‌اند چگونه بوده است؟

روش‌شناسی

پژوهش حاضر از نظر نوع مطالعات توصیفی و به‌طور خاص تحلیل محتوا است که داده‌های آن به‌صورت اسنادی و کتابخانه‌ای جمع‌آوری شده است. مهم‌ترین کاربرد تحلیل محتوا توصیف ویژگی‌های یک پیام است. تحلیل محتوا پژوهشی پیام‌محور است و بر اندازه‌گیری و سنجش محتوا تمرکز دارد (Sarmad, 2020). این روش به‌عنوان یکی از روش‌های پژوهش، سال‌هاست که موردتوجه بسیاری از محققان در رشته‌های مختلف علوم قرار گرفته است. در این روش پژوهشگر به‌جای اینکه نگرش‌ها، دیدگاه‌ها و باورهای افراد را از طریق پرسشنامه بسنجد، پیام‌هایی را که تولید کرده‌اند موردبررسی قرار می‌دهد (Seyedin & Bab Al-Hawaiji, 2009). در این نوع روش عناصر موردنظر گردآوری شده، طبقه‌بندی و تجزیه و تحلیل می‌گردد (Sharifi et al., 2012).

برخوردار است. روش پژوهش کیفی می‌تواند برآیند نتایج پژوهش با روش‌های مختلف باشد؛ و از اطلاعات و داده‌های پژوهش‌های تاریخی، توصیفی و تجربی سود ببرد. تحقیق کیفی و اساس روش‌شناسی کیفی عموماً خصلتی بین‌رشته‌ای دارد و مرزهای رشته‌ای، حوزه‌ای موضوعی را درمی‌نوردد. تحقیق کیفی دربرگیرنده مجموعه‌ای پیچیده و متصل به یکدیگر از اصطلاحات، مفاهیم و مفروضات است. پژوهشگران کیفیت گرا سعی دارند به درک اوضاع و احوال فرآیندهای اجتماعی نائل آیند (Khodavardi, 2008).

با توجه به اینکه در حال حاضر پژوهش‌های کیفی زیادی در حوزه مدیریت ورزشی انجام می‌شود، پژوهش حاضر درصدد است تا به بررسی پژوهش‌های کیفی مدیریت ورزشی انتشار یافته در نشریات علمی-پژوهشی مورد تأیید وزارت علوم پرداخته شود. به این منظور بازه زمانی ده سال اخیر از ابتدای ۱۳۹۰ تا پاییز سال ۱۳۹۹ به عنوان محدوده زمانی مطالعه حاضر در نظر گرفته شده است. نگارندگان مقاله حاضر به دنبال این بوده‌اند تا برخی معیارهای مهم نظیر رویکردها، ابزارها، روش‌های نمونه‌گیری و نحوه اعتبارسنجی مطالعات کیفی در این حیطه را مورد شناسایی قرار دهند. تحلیل محتوای مقالات انجام‌شده به روش کیفی در حوزه مدیریت ورزشی در درجه اول، می‌تواند اعضای هیئت اجرایی و هیئت تحریریه نشریات را از کمیت و کیفیت محتوای مقالات آگاه نموده و موجب برنامه‌ریزی هدفمند برای رفع کمبودها، رشد نشریه و نهایتاً توسعه علمی رشته شود. در وهله بعدی، می‌تواند به نویسندگان مقالات حوزه مدیریت ورزشی کمک کند تا با توجه به وضعیت

کدگذاران مختلف را نشان می‌دهد. برای اجرای آن پس از کدگذاری متن مقالات توسط نفر اول، ۲۰ درصد از مقالات انتخاب و توسط نفر دیگری کدگذاری مجدد شد و با در نظر داشتن کدهای مورد توافق ضریب مذکور با استفاده از فرمول زیر محاسبه گردید.

$$C.R = \frac{\text{تعداد توافقی ها}}{\text{تعداد کل کدها}} \times 100 = 88/50$$

یافته‌ها

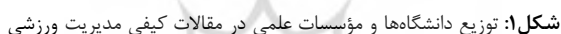
در این بخش داده های تحلیل شده از ۱۶۶ مقاله کیفی حوزه مدیریت ورزشی با استفاده از شاخصهای آمار توصیفی نظیر محاسبه فراوانی و درصد فراوانی مورد تحلیل قرار گرفته اند. به منظور نشان دادن نتایج از روش های متنوعی مانند شکل، نمودار و جدول استفاده شده است. جدول شماره ۱ نشان می‌دهد که از ۱۴ نشریه دانشگاهی بررسی شده بیشترین تعداد پژوهش‌های کیفی در نشریه‌های مطالعات مدیریت ورزشی (۳۳ مقاله)، مدیریت و توسعه ورزش (۲۲ مقاله)، فصلنامه مدیریت ورزشی دانشگاه تهران (۲۱ مقاله) و رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی (۲۱ مقاله) مقاله انتشار یافته است.

از این رو، پژوهشگران تلاش داشته اند با استفاده از این روش، نمادهای ارتباطی را به صورت نظام مند و تکرارپذیر تحلیل کنند و ارزش های عددی بر اساس قوانین معتبر اندازه گیری را که به متن نسبت داده می‌شوند، مورد ارزیابی قرار دهد. بدین منظور پژوهش حاضر به تحلیل محتوای پژوهش‌های کیفی مدیریت ورزشی انتشار یافته نشریات علمی پژوهشی نمایه شده در پایگاه استنادی جهان اسلام پرداخته است. بدین منظور پژوهشگر با بررسی تمامی شماره های چاپ شده این نشریات (بین سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۹)، مقالات کیفی چاپ شده را شناسایی و جهت تحلیل دسته بندی کرد. ابزار جمع‌آوری اطلاعات در این پژوهش، برگه کدگذاری بود که روایی محتوایی و صوری آن توسط ۵ نفر از صاحب نظران در زمینه مدیریت ورزشی و پژوهش کیفی تأیید شد. در ادامه داده های مورد نیاز با استفاده از ابزار تایید شده و با توجه به دستورالعمل کدگذاری جمع‌آوری شدند. به منظور تعیین پایایی ابزار، دو فرد آموزش دیده به صورت مستقل از یکدیگر برای کدگذاری تمام نشریات اقدام نمودند. برای تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS26 و Word Cloud استفاده شد. برای محاسبه ضریب قابلیت اعتماد کدگذاری‌ها از آزمون اسکات استفاده شد این آزمون میزان توافق بین

جدول ۱: تعداد مقالات کیفی چاپ شده در نشریات مدیریت ورزشی

عنوان نشریه	ناشر	آخرین شماره مورد تحلیل	تعداد مقالات	مقالات کیفی	درصد از کل
مطالعات مدیریت ورزشی	پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی	مرداد و شهریور ۱۳۹۹	۶۱۰	۳۳	۵/۴۱
مدیریت و توسعه ورزش	دانشگاه گیلان	دوره ۹ زمستان ۱۳۹۹	۲۵۳	۲۲	۸/۷
مدیریت ورزشی	دانشگاه تهران	دوره ۱۲ تابستان ۱۳۹۹	۴۴۱	۲۱	۴/۷۶
رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی	انجمن علمی مدیریت ورزشی ایران	دوره ۸ تابستان ۱۳۹۹	۲۱۲	۲۱	۹/۹۱
پژوهش در ورزش تربیتی	پژوهشگاه تربیت بدنی	دوره ۸ بهار ۱۳۹۹	۱۷۶	۱۴	۷/۹۵
مطالعات راهبردی ورزش و جوانان	مرکز پژوهش های راهبردی وزارت ورزش و جوانان	دوره ۱۸ بهار ۱۳۹۸	۳۰۰	۱۲	۴
پژوهش های معاصر در مدیریت ورزشی	دانشگاه بوعلی سینا	پاییز و زمستان ۱۳۹۸	۱۴۹	۱۰	۶/۷۱
پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی	دانشگاه خوارزمی	بهار و تابستان ۱۳۹۹	۱۱۲	۷	۶/۲۵
پژوهش های کاربردی در مدیریت ورزشی	دانشگاه پیام نور	شماره ۳۲ بهار ۱۳۹۹	۲۷۳	۷	۲/۵۶
مدیریت ارتباطات در رسانه های ورزشی	دانشگاه پیام نور	شماره ۲۶ زمستان ۱۳۹۸	۱۹۰	۵	۲/۶۳
مطالعات مدیریت رفتار سازمانی در ورزش	دانشگاه پیام نور	شماره ۲۳ زمستان ۱۳۹۸	۳۰۹	۵	۱/۶۲
پژوهش های فیزیولوژی و مدیریت در ورزش	جهاد دانشگاهی	دوره ۱۱ بهار ۱۳۹۸	۱۴۶	۴	۲/۷۴
مدیریت منابع انسانی در ورزش	دانشگاه صنعتی شاهرود	زمستان ۱۳۹۸	۱۱۸	۳	۲/۵۴
پژوهشنامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی	دانشگاه مازندران	پاییز و زمستان ۱۳۹۸	۱۷۷	۲	۱/۱۳
۱۴ نشریه	-	۳۴۶۶	۱۶۶	۴/۷۹	

کیفی، در شکل ۱ نشان داده شده است.

نتایج شکل ۱ نشان داد می دهد نویسندگان دانشگاه‌های تهران (۵۵ مقاله)، تربیت مدرس (۲۲ مقاله)، علامه طباطبائی (۲۰ مقاله)،

مختلف به کار گرفته شده در مقالات کیفی مدیریت ورزشی هستند. نظریه زمینه ای یا داده بنیاد با اختلاف فاحش نسبت به سایر روش های قرار دارد. همان گونه که ملاحظه می شود ۱۱۱ مقاله (۶۶/۸ درصد) با روش نظریه زمینه ای، ۱۲ مقاله (۷/۲ درصد) با روش تحلیل محتوای کیفی، ۱۰ مقاله (۶ درصد) با روش تحلیل مضمون، ۷ مقاله (۴/۲ درصد) با روش پدیدار شناختی، ۱ مقاله (۰/۶ درصد) با روش تحلیل نشانه شناختی انجام شده است. نکته قابل تامل این که ۲۵ مقاله (۱۵/۱ درصد) فاقد ارائه روش مشخصی در نوشتار خود بودند.

بررسی واژگان کلیدی می تواند به نوعی نشان دهنده روند موضوعی مقالات کیفی حوزه مدیریت ورزشی باشد. شکل ۲ پرکاربردترین کلیدواژه های مقالات کیفی را نشان داده است. به طور کلی واژه هایی همچون نظریه داده بنیاد (۱۶ بار)، ورزش همگانی (۱۰ بار)، صنعت ورزش (۹ بار) و بازاریابی ورزشی (۷ بار) بیشترین کاربرد را داشته اند (شکل ۲).

روش های پژوهش کیفی انواع مختلفی دارند. روشهایی مانند نظریه داده بنیاد، تحلیل مضمون، پدیدار شناختی از جمله آنهاست. جدول ۲ نشان دهنده روش ها یا رویکردهای

جدول ۲: رویکردهای مختلف به کار گرفته شده در مقالات کیفی مدیریت ورزشی

ردیف	نوع مطالعه	فراوانی	درصد
۱	نظریه زمینه ای	۱۱۱	۶۶/۸
۲	نامشخص و صرفاً کیفی	۲۵	۱۵/۱
۳	تحلیل محتوای کیفی	۱۲	۷/۲
۴	تحلیل مضمون	۱۰	۶
۵	پدیدار شناختی	۷	۴/۲
۶	تحلیل نشانه شناختی	۱	۰/۶
۷	مجموع	۱۶۶	۱۰۰

همان گونه که در جدول ۲ مشاهده شد از مجموع ۱۶۶ مقاله کیفی بررسی شده ۱۱۱ مقاله (۶۶/۸ درصد) با استفاده از روش نظریه زمینه ای انجام شده بودند. همان گونه که از نام این روش کیفی مشخص است، انتظار بر اینست که در پایان این روش مقاله یا تحقیق منجر به ارائه یک تئوری، نظریه یا مدل برخاسته از یافته ها

شود. در جدول ۳ به این موضوع پرداخته شده است. نتایج نشان می دهد ۶۶ مقاله منجر به ارائه نظریه شده بود. همچنین در این میان تنها ۳۹ مقاله در انتهای پژوهش نظریه ارائه شده خود را اعتباریابی و به مرحله اشباع رسانده بودند (جدول ۳).

جدول ۳: نظریه و نظریه آزمایی مقالات کیفی مدیریت ورزشی

ردیف	نظریه	آزمون نظریه
	فراوانی	فراوانی
بله	۶۶	۳۹
خیر	۴۵	۷۲
مجموع	۱۱۱	۱۱۱

مقوله میزان هم پژوهشی یکی از مهمترین موارد مورد بررسی در تحقیقات علم سنجی و نیز تحلیل محتوای تولیدات علمی است. نتایج جدول ۴ نشان می دهد از لحاظ میزان هم پژوهی ۹ مقاله (۵/۴ درصد) توسط یک

نویسنده، ۲۵ مقاله (۱۵/۱ درصد) توسط دو نویسنده، ۶۵ مقاله (۳۹/۲ درصد) توسط ۳ نویسنده، ۶۲ مقاله (۳۷/۳ درصد) توسط چهار نویسنده و ۶ مقاله (۳ درصد) توسط پنج نویسنده یا بیشتر ارائه شده است (جدول ۴).

جدول ۴: توزیع نحوه هم پژوهی نویسندگان مقالات کیفی مدیریت ورزشی

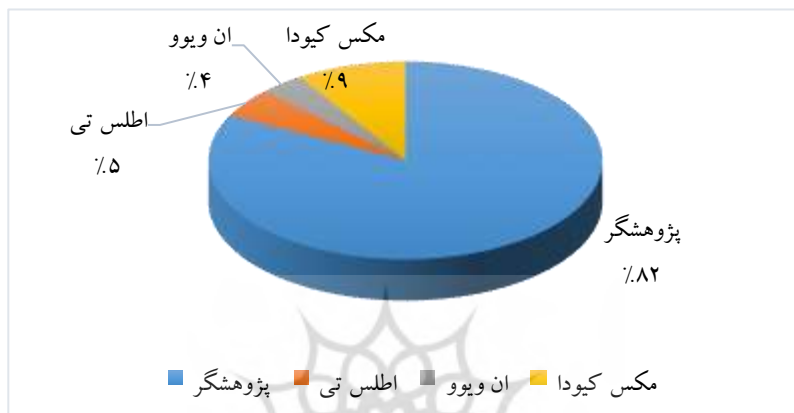
ردیف	تعداد نویسندگان	فراوانی	درصد فراوانی
۱	۱ نویسنده	۹	۵/۴
۲	۲ نویسنده	۲۵	۱۵/۱
۳	۳ نویسنده	۶۵	۳۹/۲
۴	۴ نویسنده	۶۲	۳۷/۳
۵	۵ نویسنده و بیشتر	۶	۳
۶	مجموع مقالات	۱۶۶	۱۰۰

شکل ۳: ابزار گردآوری اطلاعات کیفی در مقالات مدیریت ورزشی

مصاحبه)، ۱۴ مقاله (۸/۴ درصد) از مصاحبه عمیق و ۵ مقاله (۳ درصد) از روش بررسی اسناد و مدارک موجود استفاده کرده‌اند. در این میان ۱ مقاله هم فاقد بیان ابزار مشخصی برای گردآوری اطلاعات در مطالعه خود بود (شکل ۳).

موضوع قابل بررسی دیگر نحوه جمع آوری داده های کیفی در مقالات مدیریت ورزشی است. تحلیل محتوای مقالات حکایت از پرکاربرد بودن روش مصاحبه دارد؛ به نحوی که ۹۴ مقاله (۵۶/۶ درصد) از مصاحبه نیمه ساختاریافته، ۵۲ مقاله (۳۱/۳ درصد) از مصاحبه (بدون ذکر نوع

شکل ۴: توزیع نحوه تحلیل داده های مقالات کیفی مدیریت ورزشی

همچنین در تحلیل یافته های کیفی روش های متنوعی توسط صاحب نظران تحقیقات کیفی پیشنهاد شده است. محققان کیفی می توانند از یک یا چند روش استفاده نمایند. تحلیل محتوای مقالات کیفی مدیریت ورزشی نشان می دهد پژوهشگران ایرانی حوزه مدیریت ورزشی در ۱۳۷ مقاله (۸۲/۵ درصد) از کدگذاری باز، محوری و انتخابی، ۱۸ مقاله (۱۰/۸ درصد) از کدگذاری و ۳ مقاله (۱/۸ درصد) از دو نوع کدگذاری باز و محوری استفاده کرده بودند. نکته قابل تامل اینکه ۸ مقاله (۴/۸ درصد) فاقد بیان رویکرد تحلیلی مشخصی برای یافته های خود بودند (جدول ۵).

امروزه بسیاری از محققان کیفی از نرم افزارهای معینی به منظور تحلیل داده های کیفی استفاده می کنند. البته کماکان استفاده از روشهای دستی توسط خود پژوهشگران نیز مرسوم و متداول است. در شکل ۴ توزیع روش تحلیل مقالات کیفی مدیریت ورزشی در سالهای اخیر ارائه شده است. درمیان مقالات بررسی شده ۱۵ مقاله (۹ درصد) از نرم افزار مکس کیودا، ۸ مقاله (۵ درصد) از نرم افزار اطلس تی و ۶ مقاله (۴ درصد) از نرم افزار ان ویوو استفاده کرده بودند و ۱۳۷ مقاله (۸۲ درصد) توسط خود پژوهشگر و بدون استفاده از هرگونه نرم افزای کدگذاری شده بودند.

جدول ۵: روش‌های تحلیل یافته‌های کیفی مقالات مدیریت ورزشی

ردیف	روش تحلیل اطلاعات	فراوانی	درصد فراوانی
۱	کدگذاری	۱۸	۱۰/۸
۲	کدگذاری باز و محوری	۳	۱/۸
۳	کدگذاری باز، محوری و انتخابی	۱۳۷	۸۲/۵
۴	نامشخص	۸	۴/۸
۵	مجموع	۱۶۶	۱۰۰

مقاله (۰/۶ درصد) از روش‌های متعدد، ۱۹ مقاله (۱۱/۴ درصد) از پژوهشگران متعدد و ۱۹ مقاله (۱۱/۴ درصد) از دو رویکرد هم‌زمان یا بیشتر استفاده کرده بودند. در این میان ۶۸ مقاله (۴۱ درصد) از هیچ روشی برای سه سوپیه سازی پژوهش خود استفاده نکرده بودند (جدول ۶).

همچنین از میان ۱۶۶ مقاله کیفی بررسی شده ۱۰۰ مقاله (۶۰/۲ درصد) اذعان داشته اند که از ممیزی پژوهش و ۷۱ مقاله (۴۲/۸ درصد) درصد از کنترل اعضا استفاده کرده‌اند.

مقوله سه سوپیه سازی (Triangulation) یکی از روش‌های توصیه شده برای ارتقاء اعتبار یافته‌های کیفی است. نویسندگان معتبری نیز بر استفاده از این روش تاکید داشته اند (Denzin, 2017; Natow, 2020). سه سوپیه سازی خود می‌تواند از طریق روش‌های مختلفی از جمله منابع داده متعدد، روش‌های جمع‌آوری داده متعدد و استفاه از پژوهشگران متعدد برای جمع‌آوری و کدگذاری داده‌ها محقق شود. تحلیل محتوای انجام شده نشان می‌دهد تنها ۵۹ مقاله (۳۵/۵ درصد) منابع داده متعدد، ۱

جدول ۶: رویکردهای مورد استفاده برای سه سوپیه سازی پژوهش

ردیف	رویکرد	فراوانی	درصد فراوانی
۱	منابع داده متعدد	۵۹	۳۵/۵
۲	روش‌های متعدد	۱	۰/۶
۳	پژوهشگران متعدد	۱۹	۱۱/۴
۴	دو رویکرد هم‌زمان یا بیشتر	۱۹	۱۱/۴
۵	هیچ کدام	۶۸	۴۱
۶	مجموع	۱۶۶	۱۰۰

یکی دیگر از معیارهای بررسی در این مطالعه
تحلیل منابع استفاده شده در مقالات بود. جدول
۷ نشان می‌دهد ۳۶/۱ درصد از مقالات بیشتر از
۲۰ منبع خارجی استفاده کرده‌اند. همچنین
۲۲/۹ درصد مقالات بالاتر از ۲۰ عدد منبع
فارسی را در پژوهش خود استفاده کرده‌اند.

جدول ۷: تعداد منابع داخلی و خارجی مورداستفاده در مقالات کیفی مدیریت ورزشی

منابع خارجی		منابع داخلی		ردیف
فراوانی	در صد	فراوانی	درصد	
۱۰۶	۶۳/۹	۱۲۸	۷۷/۱	کمتر از ۲۰ منبع
۶۰	۳۶/۱	۳۸	۲۲/۹	بیشتر از ۲۰ منبع
۱۶۶	۱۰۰	۱۶۶	۱۰۰	مجموع

مقاله (۵/۴ درصد) هم روشی مشخصی را برای
نمونه‌گیری در پژوهش خود بیان نکرده بودند
(جدول ۸).

همچنین یک ویژگی دیگر نمونه‌گیری در
تحقیقات کیفی موضوع فزاینده بودن نمونه
گیری است. فزاینده بودن نمونه‌گیری به این
موضوع اشاره دارد که نمونه‌گیری تدریجی با
یک نمونه کوچک شروع می‌شود و سپس از
نمونه‌های به تدریج بزرگتر استفاده می‌شود تا
زمانی که دیگر دقت مدل بهبود نیابد (Perez-
Rua, Baccouche, & Pateux, 2018).
محتوای مقالات کیفی مدیریت ورزشی نشان می‌دهد
بیش از ۷۰ درصد از این موضوع در نمونه
گیری پژوهش خود غافل بوده‌اند.

روش‌های نمونه‌گیری در تحقیقات کیفی تا حد
زیادی متفاوت از تحقیقات کمی است. در
تحقیقات کیفی معمولاً از روش‌های نمونه
گیری نظری، هدفمند، گلوله برفی یا ترکیبی از
این‌ها استفاده می‌شود. تحلیل انجام شده در
این مطالعه نشان می‌دهد ۲۸ مقاله (۱۶/۹
درصد) از روش نمونه‌گیری نظری، ۳۸ مقاله
(۲۱/۷ درصد) از روش نمونه‌گیری هدفمند، ۱۴
مقاله (۸/۴ درصد) از روش نمونه‌گیری گلوله
برفی، ۲۰ مقاله (۱۲ درصد) از دو رویکرد نظری
و هدفمند، ۴۹ مقاله (۲۹/۵ درصد) از دو روش
نظری و گلوله برفی، ۹ مقاله (۵/۴ درصد) از سه
رویکرد نظری، هدفمند و گلوله برفی به‌صورت
هم‌زمان و ۱ مقاله (۰/۶ درصد) از روش
نمونه‌گیری موارد بحرانی استفاده کرده بودند. ۹

جدول ۸: توزیع روش های نمونه گیری استفاده شده در مقالات کیفی مدیریت ورزشی

ردیف	روش نمونه گیری	فراوانی	فراوانی درصدی	فزاینده بودن
ف		ی	درصدی	بله
۱	نظری	۲۸	۱۶/۹	۴۸(۲۸/۹)
۲	هدفمند	۳۶	۲۱/۷	
۳	گلوله برفی	۱۴	۸/۴	
۴	نظری و هدفمند	۲۰	۱۲	
۵	نظری و گلوله برفی	۴۹	۲۹/۵	
۶	نظری، هدفمند و گلوله برفی	۹	۵/۴	
۷	موارد بحرانی	۱	۰/۶	
۸	نامشخص	۹	۵/۴	
۹	مجموع	۱۶۶	۱۰۰	

(۶۸/۱ درصد) کدگذاری مجدد انجام نشده یا گزارش نشده بود. همچنین در ۳۹ مقاله (۲۳/۵ درصد) کدگذاری مجدد توسط پژوهشگر دیگر و در ۱۴ مقاله (۸/۴ درصد) کدگذاری مجدد توسط خود پژوهشگر انجام شده بود (جدول ۹).

یکی از مهمترین معیارهای ممیزی در تحقیقات کیفی موضوع پایایی یا همان تکرارپذیری است. یکی از مرسوم ترین روش ها به منظور تحقق این معیار کدگذاری مجدد یافته هاست. تحلیل انجام شده بر روی ۱۶۶ مقاله کیفی مدیریت ورزشی چاپ شده نشان می دهد در ۱۱۳ مقاله

جدول ۹: توزیع روشهای کدگذاری مجدد یافته های مقالات کیفی مدیریت ورزشی

کدگذاری مجدد	فراوانی	درصد فراوانی
عدم استفاده از روش های کدگذاری مجدد	۱۱۳	۶۸/۱
توسط پژوهشگر دیگر	۳۹	۲۳/۵
توسط خود پژوهشگر	۱۴	۸/۴
مجموع	۱۶۶	۱۰۰

شکل ۵: ارائه محدودیت‌ها و پیشنهاداتی پژوهشی در مقالات کیفی مدیریت ورزشی

پایگاه استنادی جهان اسلام، بین سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۹ مورد بررسی و تحلیل محتوا قرار گرفت. در مجموع ۱۶۶ مقاله که روش‌شناسی آن‌ها صرفاً کیفی بود شناسایی و کدگذاری شدند. نتایج این بررسی نشان داد نشریه مطالعات مدیریت ورزشی (۳۳ مقاله)، بیشترین تعداد مقاله کیفی را در شماره‌های مختلف خود به چاپ رسانده بود. به نظر می‌رسد بیشتر بودن مقالات نشریه مطالعات مدیریت ورزشی را می‌توان به دو ماهنامه بودن آن ارتباط داد. در میان دانشگاه‌ها و مؤسسات مجری مقالات، دانشگاه تهران (۵۵ مقاله)، دانشگاه تربیت مدرس (۲۲ مقاله) و دانشگاه علامه طباطبایی (۲۰ مقاله) بیشترین میزان مشارکت را در میان نویسندگان مقالات بررسی‌شده دارا بودند. این نشان می‌دهد اساتید، دانشجویان و پژوهشگران این دانشگاه‌ها تمایل بیشتری به روش‌های پژوهش کیفی

در هر تحقیق علمی یک سری محدودیت‌هایی وجود دارد. تحقیقات کیفی نیز از این مقوله مستثنی نیستند. یکی از معیارهای تحلیل محتوای انجام شده روی مقالات کیفی مدیریت ورزشی بررسی ارائه یا عدم محدودیت‌های پژوهشی در مقالات بود. از ۱۶۶ مقاله بررسی‌شده تنها ۱۵ مقاله (۹ درصد) در انتهای پژوهش خود به ارائه محدودیت‌ها و پیشنهاداتی پژوهشی برای پژوهشگران آتی پرداخته بودند و ۱۵۱ مقاله (۹۱ درصد) به این موضوع نپرداخته بودند (شکل ۵).

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر بررسی و تحلیل محتوای پژوهش‌های کیفی انجام‌شده در حوزه مدیریت ورزشی بود. به این منظور ۱۴ نشریه علمی-پژوهشی مورد تأیید وزارت علوم و نمایه شده در

داشته اند. هر چند احتمالاً کمیت دانشجویان تحصیلات تکمیلی و اساتید این دانشگاه ها نیز بی تاثیر نبوده است.

یافته‌های مقاله حاضر نشان می دهد حدود ۵ درصد از کل مقالات مدیریت ورزشی به روش کیفی انجام شده بود؛ در این راستا *Ziaie et al. (2013)* نیز با تحلیل محتوای مقالات نشریه علوم حرکتی و ورزش بین سالهای ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۹ به این نتیجه رسیدند که تنها ۴/۸ درصد مقالات به روش کیفی انجام شده اند. در حال حاضر روش پژوهش کیفی در پژوهش های علوم انسانی، در مقایسه با روش های دیگر از اهمیت و کارآمدی بیشتری برخوردار است. روش پژوهش کیفی می تواند برآیند نتایج پژوهش با روش های مختلف باشد، پژوهش کیفی زمانی استفاده قرار می گیرد که دانسته های اندکی در مورد مساله مورد نظر وجود داشته باشد و یا دانسته ها بیش از آنی باشند که بتوان به ادراکات جدیدی دست یافت. رویکردهای پژوهشی معمولاً به صورت کمی یا کیفی طبقه بندی می شود، اما به لحاظ نظری، رویکردهای کیفی از تنوع بیشتری برخوردارند و نوع شناسی متفاوتی از آن ها ارائه شده است. ازجمله این روش ها، می توان به نظریه پردازی زمینه ای (داده بنیاد یا گراند تئوری)، پدیدارشناسی، قوم نگاری، تحلیل گفتمان، اقدام پژوهی، مورد کاوی و مطالعات تاریخی اشاره کرد (*Strauss & Corbin, 1998*). یافته ها نشان داد ۶۶/۸ درصد پژوهش های کیفی با روش نظریه زمینه ای انجام گرفته اند و تنها یک

مطالعه با روش تحلیل نشانه شناختی انجام شده است؛ و علاوه بر این ۲۵ مطالعه فاقد روش مشخصی بودند و صرفاً در آن ها ذکر شده بود که با استفاده از روش کیفی انجام شده اند؛ دراین راستا *Shaw and Hoeber (2016)* ضمن تحلیل محتوای مقالات کیفی سه نشریه مطالعات مروری مدیریت ورزشی^۱، نشریه مدیریت ورزش^۲ و فصلنامه مدیریت ورزشی اروپا^۳ مشخص نمودند محبوب ترین روش پژوهش در میان پژوهشگران مطالعه موردی است، از دلایل احتمالی این یافته می توان عنوان کرد که نگاه کیفی به تحقیق بیش از آنکه به روش خاصی محدود شود، رویکرد ویژه ای است که در قالب روش های گوناگون قابل اجراست. به رغم تفاوت هایی که در تعریف و چگونگی اجرای این روش ها وجود دارد، به دلیل بنیاد مشترکی که آن ها را پیوند می دهد، شباهتشان به مراتب بیش از تفاوتشان است (*Corbin & Strauss, 2008*). در این میان نظریه زمینه ای از محبوبیت و پذیرش خاصی در جامعه پژوهشگران حوزه های علوم انسانی و اجتماعی ایران برخوردار است؛ اما بررسی ها نشان می دهد جهت گیری های روش شناسی در مطالعات کشور دارای تناسبی نسبی کمی با مطالعات خارجی هستند و تأثیر مطالعات خارجی مدیریت ورزشی بر تولیدات داخلی بیشتر در سایر حوزه ها و ابعاد پژوهشی بوده است.

1. Sport Management Review
2. Journal of Sport Management
3. European Sport Management Quarterly

گردآوری و تحلیل اطلاعات آن‌ها مورد تامل بیشتری قرار گرفته و در مطالعات آتی به آن توجه شود.

پژوهشگران اعتقاد دارند مشارکت و همکاری تعداد بیشتری از محققان مستقیماً باعث افزایش کیفیت مقالات می‌گردد؛ باید در نظر داشت که این مقوله نه ضعف بلکه یک نقطه قوت است (Ziaie et al., 2013). یافته‌های این مطالعه حاکی از آن بود که بر اساس فردی یا گروهی بودن نویسندگان، بیشتر مقالات با سه (۳۹/۲ درصد) نویسنده و کمترین مقالات با پنج نویسنده و بیشتر (۳ درصد) انجام شده است. در این راستا Ziaie et al (۲۰۱۳) و Sajadi, Eidi, Mehrabani, and Abbadi (۲۰۱۰) در مطالعاتی جداگانه که در زمینه تحلیل محتوا انجام داده بودند نیز نتایج مشابهی به دست آمده آوردند؛ یعنی مقالات با سه نویسنده بیشترین و با پنج نویسنده و بیشتر، کمترین فراوانی را به خود اختصاص دادند. از مهم‌ترین دلایل احتمالی این یافته می‌توان به حساسیت روش‌های پژوهش کیفی برای استفاده از پژوهشگران متعدد (بیش از یک نفر)، استخراج مقاله از پایان‌نامه و همکاری اساتید راهنما و مشاور و همچنین امتیاز پژوهشی مقالات برای مشارکت‌کنندگان اشاره کرد. دلایل متعدد دیگری نیز برای همکاری بین محققان وجود دارد. برخی از عواملی که انجام تحقیقات مشترک را ترغیب می‌کنند عبارتند از: تسهیل در ابزارهای ارتباطی بین محققان، نیاز به تعامل با دیگر پژوهشگران، افزایش تخصص گرایی و افزایش اهمیت حوزه‌های میان‌رشته‌ای.

درحالی‌که تحقیقات مدیریت ورزشی با توجه میان‌رشته‌ای و نوپا بودن، باید از مفاهیم و روش‌هایی استفاده کنند که سبب نظریه‌پردازی شود (Shaw & Hoeber, 2016). شایسته است چنین رویکردی در تحقیقات مدیریت ورزشی کشور به‌ویژه در دوره دکتری و در میان استادان باتجربه توصیه شود. کمبود تحقیقات کیفی در مطالعات مدیریت ورزشی داخلی، نشان می‌دهد که توجه به روش‌های کمی و آماری در جهت‌گیری نشریات بیشتر از مفهوم‌پردازی و مدل‌سازی‌های بدیع بسیار متداول به نظر می‌رسد. البته یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های مطالعات کیفی، دشواری تبدیل یادداشت‌های مصاحبه، مشاهده، تحلیل متن و محتوا به داده‌های کمی و استفاده از روش‌های آماری متداول و موردعلاقه جامعه علمی است (Fontana & Frey, 2005). ضمناً گرایش اندک محققان داخلی به تحقیقات کیفی مطابق باسلیقه نشریات طبیعی به نظر می‌رسد.

همانطور که اشاره شد، در مطالعه حاضر از مجموع ۱۶۶ مقاله کیفی بررسی شده ۱۱۱ مقاله (۶۶/۸ درصد) با استفاده از روش نظریه زمینه‌ای انجام شده بودند و در این میان تنها ۶۶ مقاله منجر به ارائه نظریه شده بود و از این تعداد نیز تنها ۳۹ مقاله در انتهای پژوهش نظریه آزمایی کرده بودند. با توجه به ماهیت رویکرد نظریه زمینه‌ای و این اصل که ارائه‌ی یک نظریه‌ی برخاسته از داده مستلزم جمع‌آوری و تحلیل هم‌زمان و زنجیروار داده‌ها است. به نظر می‌رسد در خصوص مقالاتی که درنهایت به تئوری و یا بسط آن ختم نشده‌اند لازم است شیوه‌های

علاوه بر این، به اشتراک‌گذاری دانش و انتقال اطلاعات، دسترسی به تجهیزات و منابع، تقسیم کار، و تقسیم هزینه‌های انجام پژوهش نیز همگی جزو عواملی‌اند که محققان را به انجام تحقیقات مشترک ترغیب می‌کنند. در نهایت، دریافت استناد یکی دیگر از مهم‌ترین دلایل مشارکت پژوهشگران در نگارش مقاله مشترک به شمار می‌رود.

نتایج مطالعه حاضر نشان داد تنها ۴۲/۸ درصد از مقالات پذیرفته‌شده در نشریات مختلف در همان سالی که تصویب شده‌اند به چاپ رسیده‌اند و ۵۱/۲ درصد مقالات یک تا سه سال پس از تصویب چاپ‌شده بودند. در این راستا *Ziaie et al.* (۲۰۱۳) تحلیل محتوای مقالات نشریه علوم حرکتی و ورزش دانشگاه خوارزمی پرداختند. بر اساس نتایج، هر کدام از این مقالات به طور متوسط حدود ۷ ماه در انتظار پذیرش بوده‌اند. به طور کلی پژوهشگران به دنبال این هستند که نتایج پژوهش‌های خود را سریع و به‌صورت روزآمد در اختیار دیگران قرار دهند (*Ghahnaviyeh et al.*, 2011). در صورت ایجاد فاصله بیش از حد میان زمان دریافت و چاپ مقاله ممکن است یافته‌های این مقالات دچار کهنگی شوند و در زمان چاپ آنها مورد توجه واقع نشوند. لذا نشریات موظف‌اند در سریع‌ترین زمان ممکن یافته‌های علمی پژوهشگران را برای استفاده علاقه‌مندان به اشتراک‌گذارند. با توجه به جایگاه نشریات علمی-پژوهشی، به نظر می‌رسد این مدت نسبتاً طولانی ناشی از کثرت مقالات ارسالی به این مجلات علمی و معیارهای داوران برای پذیرش

مقالات باکیفیت است. باین‌وجود این امکان نیز وجود دارد که با تعداد بیشتر داوران متعهد، متخصص و بانگیزه و در نظر گرفتن امتیازاتی برای ایشان، روند داوری و چاپ مقالات را سرعت بخشید.

منابع اصیل تحقیق کیفی روش‌های متنوعی را برای جمع‌آوری اطلاعات برای یک تحقیق کیفی معرفی کرده‌اند (*Corbin & Strauss*, 2008; *Sarmad et al.*, 2020; *Strauss & Corbin*, 1998). مهم‌ترین این روش‌ها مصاحبه‌ها، بررسی اسناد و مشاهده هستند. نتایج تحلیل محتوای مطالعه حاضر نشان داد ۵۶/۶ درصد پژوهش‌های انجام‌گرفته مصاحبه نیمه ساختاریافته را برای گردآوری اطلاعات استفاده کرده‌اند. هر چن همانند نتایج *Shaw and Hoerber* (۲۰۱۶) محققان ایرانی نیز مصاحبه نیمه ساختارمند را به عنوان روش محبوب خود را جمع‌آوری یافته‌های کیفی برگزیده‌اند اما همزمان روش‌های بسیار جذاب و مهم دیگری مانند گروه‌های کانونی، ثبت سوابق، روش‌های منبعث از داده‌ها، پرسشنامه‌های باز، تحلیل متن و تصویر، تفسیر مضامین و الگوها، داستان‌سرایی، تجزیه و تحلیل تاریخی و مطالعات طولی از نظر دورمانده‌اند. در مجموع این یافته‌ها نشان می‌دهد بسیاری از محققان کیفی در مدیریت ورزش به یک‌شکل بسیار استاندارد از مصاحبه نیمه ساختاریافته و گروه‌های کانونی متوسل می‌شوند (*Shaw & Hoerber*, 2016). از طرفی، این یک نکته مثبت و تعامل با تحقیقات کیفی و استفاده از پتانسیل آن برای افزایش دانش ما در این زمینه است؛ اما

ویوو۳ استفاده کرده بودند. این نرم‌افزارها برای کدگذاری و مقوله‌بندی کردن و استخراج مضامین متون استفاده می‌شوند. با توجه به این که هر پژوهش علمی صحیح، اگر تحلیلی درست و منطقی ارائه دهد می‌تواند تأثیرگذار و موفق باشد. برای ارائه‌ی تحلیل و تفسیر کیفی بهتر و عمیق‌تر، رایانه به کمک انسان آمده است؛ نرم‌افزارهای فوق‌الذکر از بهترین و مشهورترین نرم‌افزارهای تحلیل داده‌های تحقیق کیفی هستند که امکان ورود داده‌های کیفی به زبان فارسی و تحلیل آن‌ها نیز در آن‌ها فراهم شده است. به همین دلیل پیشنهاد می‌شود پژوهشگران علاقه‌مند به روش‌های پژوهش کیفی در آینده از این نرم‌افزارها استفاده بیشتری داشته باشند.

شیوه تحلیل داده‌های کیفی به هدف و موضوع پژوهش بستگی دارد. کدگذاری یافته‌ها کار دشواری به شمار می‌رود و باید آن را جدی گرفت. اما درست همان طور که بسیاری از افراد از کامل کردن یک پازل چهل تکه‌ی دشوار و پیچیده لذت می‌برند، بسیاری از محققان، کدگذاری و تحلیل کردن را کاری رضایت‌بخش به شمار می‌آورند. وقتی محققان می‌بینند که قطعات پازل در کنار هم قرار می‌گیرند و تصویر کامل تری را تشکیل می‌دهند، از شادی و هیجان در پوست خود نمی‌کنجند. به طور کلی فرایند کدگذاری در تحلیل محتوای کیفی بسته به مسئله یا اهداف پژوهش می‌تواند به صورت قیاسی یا استقرایی صورت پذیرد (Glaser and Strauss, 1967).

آنچه ما قادر به انجام آن نیستیم، عبور از مرزهای تعامل و استفاده از روش‌هایی است که ممکن است چهره مفروضات پذیرفته‌شده درباره آنچه تحقیق خوب را ایجاد می‌کند و زمینه ما را توسعه می‌دهد، تغییر دهد (Alvesson & Sandberg, 2013). استدلال پژوهشگران این است که روش‌هایی که برخی از پژوهشگران مدیریت ورزش برای انجام تحقیقات کیفی استفاده می‌کنند، بسیار راحت شده است و دیگر به‌اندازه کافی چالش‌برانگیز نیست (Amis & Silk, 2005). به نظر می‌رسد با توجه به ماهیت پژوهش کیفی مبنی بر استفاده از روش‌های متعدد همچون مصاحبه، مشاهده، بررسی اسناد و پرسشنامه برای جمع‌آوری اطلاعات در راستای افزایش اعتبار پژوهش و تنوع این روش‌ها لازم است پژوهشگران به این موضوع بیشتر توجه کنند و از مواجهه با چالش‌های جدید و انتخاب رویکردهای نوظهور در پژوهش کیفی خود ترسی نداشته باشند.

عصر حاضر، بیش از به رقم درآوردن داده‌ها و بصری کردن یافته‌ها دنبال تحلیل‌ها و تفسیرهای کل‌نگر است. برای تحلیل‌های کمی ابزارهای مختلفی مانند AMOS, SPSS و LISREL وجود دارد ولی در شاخه تحقیقات کیفی ابزارهای نسبتاً کمی وجود دارد. در مطالعه حاضر نیز ۸۲ درصد مطالعات انجام‌گرفته از کدگذاری دستی و توسط پژوهشگر استفاده کرده بودند؛ و تنها ۱۸ درصد مطالعات از نرم‌افزارهای مکس کیودا، ۱، اطلس تی ۲ و ان

1. MAXQDA
2. ATLAS.ti

گلیزر و استراس بیان می کنند پژوهشگران از طریق مقایسه مستمر داده ها با یکدیگر و از طریق سه مرحله کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی می توانند نظریه یا چارچوب مفهومی خود را ارائه کنند. هر چند رویه های مختلفی به فرایند کدگذاری داده ها وجود دارد، که هر یک از آن ها برای مطالعه خاصی مناسب است (Allan, 2003; Charmaz, 2008; Glaser & Strauss, 1967; Straus & Corbin, 1990). تحلیل محتوای حاضر نشان داد رویکرد کدگذاری باز، محوری و انتخابی بیشترین میزان محبوبیت (۸۲/۵ درصد) را در میان پژوهشگران به خود اختصاص داده بود. پژوهشگران اعتقاد دارند بهترین روش تحلیل برای یک شخص لزوماً بهترین روش برای شخص دیگر نخواهد بود، چون بسته به نوع جمع آوری اطلاعات یا توأم با مشاهده و مصاحبه، نوع تحلیل متفاوت یا ترکیبی می شوند. بنابراین آنچه برای یک پژوهش مفید است ممکن است برای پژوهش دیگر کارا نباشد. لذا برای تحلیل اطلاعات و مزایا و معایبی که هر کدام از شیوه ها دارند لازم است انتخاب ابزار و نوع تحلیل متناسب با نوع تحقیق و سوال پژوهشی انتخاب گردد (Khanifar & Muslimi, 2019).

در سال های اخیر در مقالات و کتب مختلف معیارهای متفاوتی برای ارزیابی پژوهش های کیفی از جمله تحقیقات مبتنی بر روش نظریه پردازی داده بنیاد ارائه شده است. البته توافقات و همپوشی های زیادی بین این معیارها دیده می شود. بسیاری از پژوهشگران پیشتر در

عرصه ی پژوهش های کیفی، به جای تعیین میزان توجه به دقت علمی در پژوهش کیفی ادعا کرده اند که روایی و پایایی، واژه های خاص پارادایم کمی بوده و با پژوهش کیفی سختی ندارد (Y. Lincoln & Guba, 1985). در پژوهش حاضر نیز تنها نیمی از مطالعات انجام شده به ارزیابی کیفیت پژوهش خود با استفاده از تکنیک های مختلفی همچون کنترل اعضاء (۴۲/۸)، سه سویه سازی (۵۹ درصد) و ممیزی (۶۰/۲ درصد) پرداخته بودند. این در حالی است که برخی از اندیشمندان معیارهایی را برای تعیین روایی و پایایی و همین طور تضمین دقت علمی در پژوهش های کیفی پیشنهاد کرده اند. به طور مثال Y. Lincoln and Guba (۱۹۸۵) مفهوم قابلیت اعتماد را به جای روایی و پایایی مطرح کردند. این مفهوم از چهار عنصر قابلیت اعتبار (مقبولیت)، قابلیت انتقال، قابلیت اتکا و قابلیت تأیید تشکیل شده است (N. Lincoln & Denzin, 2005). قابلیت اعتماد پژوهش با ویژگی هایی مانند توصیف همه جانبه، جزئیات واقعی، سه سویه سازی (داده، روش، پژوهشگر)، گنجاندن دیدگاه های مختلف، بازتاب های اعضا (اشتراک یافته ها با مشارکت کنندگان) مشخص می شود. تأیید پذیری نتایج پژوهش کیفی هنگامی تحقق می یابد که سایر محققان بتوانند به روشنی مسیر تحقیق و اقدامات انجام شده توسط محقق را دنبال کنند. ثبت و گزارش دقیق روند پژوهش و مسیر تصمیمات محقق در طی تحقیق تأیید پذیری تئوری را افزایش می دهد. انتقال پذیری نشانگر تعمیم پذیری نتایج حاصله به سایر گروه ها

و محیط‌های مشابه است. منظور از انتقال‌پذیری نتایج پژوهش کیفی نیز آن است که اگر افراد دیگری از همان گروه یا گروه‌های مشابه با گروهی که شرکت‌کنندگان از آن انتخاب‌شده‌اند و خود در تحقیق شرکت نداشته‌اند نتایج تحقیق را بخوانند تشابه مناسبی را میان نتایج تحقیق با تجارب خود بیابند (Khanifar & Muslimi, 2019).

توزیع فراوانی استنادها در منابع برحسب زبان نشان داد که منابع انگلیسی بیشتر از منابع فارسی مورد استناد قرار گرفته‌اند، در این راستا *Mokhtari nabi and Mokhtari memar* (۱۹۹۵) ضمن تحلیل استنادی مقالات تالیفی مدیریت به این نتیجه رسید که زبان استنادی حدود ۷۲ درصد از مقالات انگلیسی است. این یافته احتمالاً به دلیل تعداد زیادتر نشریات و کتب خارجی در مقایسه با نشریات و کتب داخلی، کمبود منابع فارسی در برخی زمینه‌ها، دسترسی آسان‌تر به اینترنت و سازگاری بهتر منابع انگلیسی با نرم‌افزارهای مختلف منبع‌نویسی برای دانشجویان و اساتید مدیریت ورزشی است.

زمانی که با انبوهی از مطالب و متن‌های ارتباطی روبرو هستیم، باید آگاهانه قسمتی از آن به عنوان نمونه انتخاب شده و تحلیل بر روی آن‌ها انجام گیرد. نکته‌ای که در این قسمت باید به آن توجه شود روشن بودن منطق انتخاب نمونه‌هاست. رعایت این موضوع به پایایی کار محقق می‌افزاید. نمونه‌گیری در پژوهش کیفی سعی در تعیین گروه‌های ویژه‌ای از افراد دارد که دارای ویژگی‌های خاصی هستند. به طور کلی

متداول‌ترین روش‌های نمونه‌گیری در روش تحقیق کیفی عبارتست از: نمونه‌گیری هدفمند، نظری، در دسترس و گلوله‌برفی (Sarmad et al., 2020)، در روش‌های کیفی نمونه‌گیری هدفمند نمونه‌ها یی انتخاب می‌شوند که از نظر مسئله و اهداف پژوهش غنی و متخصص باشند. هر چند گاهی محقق در رویکرد کیفی می‌تواند عامدانه از نمونه‌های متنوعی برای عمق بخشیدن به درک پدیده مورد مطالعه بهره‌گیرد (Petty, Thomson, & Stew, 2012). اساس نمونه‌گیری در پژوهش‌های کیفی، متناسب بودن باهدف و یا کیفیت نمونه‌ها است. یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد روش‌های نمونه‌گیری نظری (۱۶/۹ درصد)، هدفمند (۲۱/۷ درصد)، گلوله‌برفی (۸/۴ درصد)، نظری و هدفمند (۱۲ درصد)، نظری و گلوله‌برفی (۲۹/۵ درصد)، نظری، هدفمند و گلوله‌برفی (۵/۴ درصد) و نمونه‌گیری موارد بحرانی (۰/۶ درصد) مهم‌ترین روش‌های نمونه‌گیری مورد استفاده بوده‌اند. در روش‌های کمی اندازه نمونه به لحاظ تعمیم‌پذیری داده‌ها از نظر آماری اهمیت دارد اما در پژوهش کیفی مقوله کیفیت از اهمیت بیشتری برخوردار است و اولویت تعمیم‌پذیری نمی‌باشد. در پژوهش کیفی، نمونه‌های انتخاب‌شده باید بیشترین میزان اطلاعات را بر اساس سؤال پژوهش فراهم آورند. این توجه ویژه به هدف پژوهش موجب نام‌گذاری این نوع نمونه‌گیری به نمونه‌گیری هدفمند شده است. نمونه‌گیری هدفمند که نمونه‌گیری غیر احتمالی، هدف‌دار یا کیفی نیز نامیده می‌شود به معنای انتخاب هدف‌دار

واحدهای پژوهش برای کسب دانش یا اطلاعات است. این نوع نمونه‌گیری به دنبال ایجاد قوانین ثابت و تغییرناپذیر و یا تعمیم نتایج نیست بلکه سعی در شناخت بهتر هر پدیده در زمینه خاص دارد. سه نوع عمده نمونه‌گیری هدفمند شامل نمونه‌گیری برای رسیدن به معرف بودن یا قابلیت مقایسه، نمونه‌گیری موارد خاص یا یگانه و نمونه‌گیری متوالی هستند (Holloway & Galvin, 2016). پژوهش حاضر نشان داد بسیاری از مطالعات نوع نمونه‌گیری خود را هدفمند و یا نظری عنوان کرده‌اند. و روش‌های نمونه‌گیری دیگری همچون نمونه‌گیری کرانه‌ای، نمونه‌گیری موارد مطلوب، موارد بحرانی، موارد عادی و نمونه‌گیری سرآمد کمتر مورد توجه بوده‌اند. با توجه به حساسیت نمونه‌گیری در پژوهش کیفی و همچنین روش‌های نمونه‌گیری پژوهش کیفی، پژوهشگران بهتر است روش نمونه‌گیری خود را متناسب با اهداف و سؤالات پژوهش انتخاب و به‌طور خاص بیان کنند.

کدگذاری در پژوهش کیفی بر اساس مفاهیم و معانی موردنظر و عملیاتی نمودن متغیرها صورت می‌گیرد. صاحب‌نظران پژوهش کیفی پیشنهاد می‌کنند برای بالا بردن میزان دقت و همچنین اعتبار مطالعاتی که با روش کیفی انجام می‌شوند، لازم است پژوهشگران از روش پایایی باز آزمون توسط خود پژوهشگر و یا پژوهشگر دیگر آشنا با روش پژوهش کیفی استفاده کنند. به صورتی که ۱۰ درصد از مجموع اطلاعات کدگذاری شده پس از مدتی توسط خود پژوهشگر یا فرد آشنا به روش پژوهش کیفی

کدگذاری شوند و سپس ضریب توافق میان این دو محاسبه شود (Strauss & Corbin, 1998). یافته‌های مطالعه حاضر نشان داد ۶۸/۱ درصد مطالعات انجام‌شده از هیچ‌کدام از دو روش فوق برای بالا بردن دقت و اعتبار پژوهش خود استفاده نکرده بودند. در کدگذاری محتوای بدست آمده در تحقیقات کیفی باید دقت لازم داشت؛ زیرا ممکن است کلمات افراد به‌گونه‌ای بیان‌شده باشد که حالت مبهم و دوپهلو داشته باشد و به‌سادگی نتوان مقصود آن را تشخیص داد. لذا پیشنهاد می‌شود استفاده از رویکرد پایایی باز آزمون توسط پژوهشگران آتی که قصد انجام تحقیق کیفی در مدیریت ورزشی را دارند بیشتر مدنظر قرار گیرد.

تمام مطالعات و پژوهش‌ها دارای محدودیت‌هایی هستند. محدودیت‌های پژوهش به علت موانعی به وجود می‌آیند که در طراحی پژوهش و روش‌شناسی وجود دارد و یافته‌های مقاله را تحت تأثیر قرار می‌دهد. پژوهشگران ضمن در نظر گرفتن محدودیت‌های موجود در پژوهش خود پیشنهادهای پژوهشی خود را با استفاده از این محدودیت‌ها برای علاقه‌مندان و پژوهشگران آینده ارائه می‌دهند. با این‌حال در مطالعه حاضر تنها ۹ درصد از مطالعات انجام‌شده محدودیت‌ها و پیشنهادهای پژوهشی را در مطالعه ارائه کرده بودند. با اینکه محدودیت‌های پژوهش به ضعف‌های احتمالی مطالعه مربوط می‌شود، نوشتن درباره آن‌ها در پایان مقاله احتمالاً مطالعه را قوی‌تر می‌کند، زیرا پیش از آنکه داورها و پژوهشگران مشکلات تحقیق را پیدا کنند خودمان آن‌ها را شناسایی کرده‌ایم. علاوه

بر این، اشاره کرده به محدودیت‌های پژوهش نشان می‌دهد تأثیر ضعف‌های پژوهش را کاملاً مدنظر قرار داده ایم و درک ما از موضوع پژوهش عمیق بوده است. در کنار این موضوعات ارائه محدودیت‌ها می‌توانند راهمایی را برای پژوهشگران آتی در آن حوزه موضوعی باز کنند.

با توجه به اینکه پژوهش‌های کیفی اساساً به مطالعه افراد و پدیده‌ها در محیط طبیعی خود آن‌ها می‌پردازد و تعامل با عوامل موردبررسی، با توجه به خصوصیات خودشان صورت می‌پذیرد و ارائه نتایج به صورت تفسیری است. همچنین اصول و قواعد از پیش تعیین شده و استاندارد برای روش‌شناسی و تحلیل داده‌ها وجود ندارد. این موضوع باعث ایجاد نگرانی از غیرقابل اطمینان بودن نتایج و ورود قضاوت‌های شخصی محقق به جریان تحقیق می‌شود، واضح است که دلایل متعددی برای استفاده پژوهشگران نسخه‌های آزمایش شده روش‌های پژوهش کیفی در حوزه مدیریت ورزشی وجود دارد. با این حال، استدلال نویسندگان معتبر حاکی از این است که برای توسعه رشته مدیریت ورزشی، باید تفکر خود را به چالش بکشیم و برخی از روش‌های جایگزین را بپذیریم (Shaw & Hoeber, 2016). درمجموع با عنایت به یافته‌های مطالعه حاضر، می‌توان پیشنهادهای کاربردی را در راستای بهبود کیفیت مقالات به محققان و نیز مسئولان نشریه‌ها اعم از داوران، سردبیر و هیئت تحریریه ارائه نمود:

(۱) با توجه به اینکه بیشترین مشارکت در مقالات کیفی مدیریت ورزشی را برخی

دانشگاه‌های خاص داشته اند، پیشنهاد می شود حسب مورد اساتید، دانشجویان و پژوهشگران سایر دانشگاهها به روش پژوهش کیفی توجه بیشتری داشته باشند.

(۲) به پژوهشگران کیفی مدیریت ورزشی پیشنهاد می شود در هنگام انتخاب نوع روش کیفی ویژگی ها و کاربردهای هر روش را با تامل بیشتری مطالعه کرده و سپس به انتخاب یک روش خاص بپردازند. چه بسا بسیاری از مطالعات بدون استفاده از روش گردند تئوری می توانست به پاسخ بهتری دست یابد.

(۳) به پژوهشگران کیفی مدیریت ورزشی پیشنهاد می شود در مطالعات آتی به-روش‌های دیگر کیفی همچون قوم‌نگاری، روایتی، تحلیل گفتمان، پدیدارشناسی توجه داشته باشند. به‌طور مثال با توجه به اهمیت روزافزون رسانه‌های اجتماعی در دنیای ورزش، مطالعات قوم‌نگاری پتانسیل قابل توجهی برای تحقیقات مدیریت ورزشی خواهد داشت. به عنوان نمونه این طرح می‌تواند برای بررسی فعالیت رسانه‌های اجتماعی ذینفعان متعدد مانند مربیان، ورزشکاران، مدیران و رسانه‌ها در طول فصل یک گروه یا مشاهده فرهنگ لیگ‌های مختلف در فضای مجازی و یا واقعی استفاده شود.

(۴) با توجه به حساسیت و اهمیت نمونه گیری در پژوهش کیفی لازم است نویسندگان با توجه به نوع مطالعه بهترین روش را انتخاب و مورد استفاده قرار دهند.

۸) پژوهشگران به دنبال این هستند یافته‌های علمی خود را با سایر علاقه‌مندان و محققان در میان بگذارند، با توجه به فاصله زیادی که میان پذیرش و چاپ مقالات در نشریات مختلف وجود دارد پیشنهاد می‌شود اعضای هیئت تحریریه ضمن کاهش طول دوره داوری، مقالات پذیرش شده را پس از تصویب در کمترین زمان ممکن به چاپ رسانند.

۹) با توجه به ماهیت متفاوت روش‌های پژوهش کمی و کیفی، لازم است داوران برای ارزیابی مقالات کیفی از فرم‌های ارزیابی متفاوت از مقالات کمی استفاده کنند.

۱۰) با توجه به محدود بودن روش‌های تحقیق مورد استفاده در مطالعات انجام‌شده، پیشنهاد می‌شود رویکردهای روش‌شناختی جدید را نیز در نظر بگیریم. ذکر این نکته ضروری است که قبل از شروع پروژه‌های تحقیقاتی، باید طیف وسیعی از رویکردهای تحقیقاتی که می‌تواند برای پاسخگویی به سؤالات تحقیقاتی ما به کار آید را در نظر بگیریم و بهترین روش را انتخاب نماییم.

هر مطالعه‌ای با محدودیت‌هایی مواجه است. این تحقیق نیز از این مقوله مستثنی نبوده است با توجه به اینکه مطالعه حاضر صرفاً به بررسی مقالات کیفی پرداخته است پیشنهاد می‌شود پژوهشگران آتی به بررسی مطالعاتی که با رویکرد آمیخته انجام‌شده‌اند بپردازند. همچنین با توجه به حجم بالای تحقیقات از نوع نظریه برخاسته از داده‌ها پیشنهاد می‌شود در تحقیقات آینده این نوع خاص از مقالات با عمق

استفاده متناسب از روش‌های نمونه‌گیری کرانه‌ای، نمونه‌گیری موارد مطلوب، موارد بحرانی، موارد عادی و نمونه‌گیری سرآمد که کمتر مورد توجه بوده‌اند، توصیه می‌شود.

۵) پیشنهادهای می‌شود پژوهشگران کیفی مدیریت ورزشی از روش‌های جذاب و کاربردی دیگری مانند گروه‌های کانونی، ثبت سوابق، روش‌های منبعث از داده‌ها، پرسشنامه‌های باز، تحلیل متن و تصویر، تفسیر مضامین و الگوها، داستان‌سرایی، تجزیه و تحلیل تاریخی و مطالعات طولی برای گردآوری اطلاعات استفاده کنند.

۶) با توجه به اهمیت کیفیت در پژوهش‌های کیفی و وجود رویکردهای مختلف برای ارزیابی کیفیت پژوهش‌های کیفی لازم است پژوهشگران در انتهای پژوهش خود نسبت به ارزیابی کیفیت پژوهش خود با استفاده از رویکردی همچون تاییدپذیری، انتقال‌پذیری و اعتماد‌پذیری، کنترل اعضاء، سه‌سویه‌سازی، مستندسازی مراحل پژوهش و پایایی بازآزمون استفاده کنند.

۷) در راستای اشتراک دانش و اطلاعات، دسترسی به منابع و تقسیم کار لازم پژوهشگران از همکاران دارای تخصص استفاده کنند. با توجه به بین‌رشته‌ای بودن رشته مدیریت ورزشی و گرایش‌های وابسته به آن استفاده از پژوهشگران سایر رشته‌ها مانند اقتصاد، مدیریت، بازاریابی، و حتی علوم شناختی می‌تواند به کیفیت مقالات اضافه نماید.

- imaginative and innovative research. *Journal of Management Studies*, 50(1), 128-152.
4. Amis, J., & Silk, M. (2005). Rupture: Promoting critical and innovative approaches to the study of sport management. *Journal of Sport Management*, 19(4), 355-366.
 5. Asgari, B., Elahi, A., & Poursoltani Zarandi, H. (2014). Analysis of sport management articles published in Journal of Research on Sport Science. *Journal of Sport Management Review*, 6(22), 155-172. (Persian)
 6. Azimzadeh, S. M., Shaji, K., Saffar, Y., & Afroozi, F. (2017). Content analysis and trend of sports management articles published in scientific-research journals. *Sports Management Studies*, 9(43), 217-236.(Persian)
 7. Charmaz, K. (2008). Grounded theory as an emergent method. *Handbook of emergent methods*, 155, 172.
 8. Corbin, J., & Strauss, A. (2008). Strategies for qualitative data analysis. *Basics of Qualitative Research. Techniques and procedures for developing grounded theory*, 3.
 9. Denzin, N. K. (2017). *The research act: A theoretical introduction to sociological methods*: Transaction publishers.
 10. Elo, S., & Kyngäs, H. (2008). The qualitative content analysis process. *Journal of advanced nursing*, 62(1), 107-115.
 11. Fontana, A., & Frey, J. H. (2005). The interview: From neutral stance to political involvement.
- و دقت بیشتری به صورت ویژه مورد تحلیل محتوا قرار گیرند. تحلیل محتوای انجام شده در مقاله حاضر بیشتر محدود به روش های تحلیل محتوای کمی بود. لذا برای رفع این محدودیت می توان در آینده مقالات مدیریت ورزشی با استفاده از روش های تحلیل محتوای کیفی مورد بررسی قرار گیرند. همچنین پژوهشگران آتی می توانند در آینده با استفاده از روش های دیگری همچون تحلیل استنادی و تحلیل های علم سنجی به مطالعه مقالات کیفی حوزه مدیریت ورزشی بپردازند.
- تحقیق حاضر صرفا محدود به بررسی تولیدات علمی از نوع مقاله پرداخته است. می توان یک تحلیل محتوا بر سایر تولیدات علمی حوزه مدیریت ورزشی (مانند پایان نامه ها، رساله های و طرح های پژوهشی) که با روش کیفی انجام شده اند انجام شود. چه بسا با توجه به کامل تر و جامع تر بودن محتوای این تولیدات علمی بتوان روند تحقیقات کیفی در حوزه مدیریت ورزشی را بهتر ترسیم نمود.
- منابع:**
1. Abdolmaleki, H., Heidari, f., Allahyari, M., & Zakizadeh, S. B. (2019). The future of sports management research in the country's universities. *Sports management and development*, 7(4), 56-68.(Persian)
 2. Allan, G. (2003). A critique of using grounded theory as a research method. *Electronic journal of business research methods*, 2(1), 1-10.
 3. Alvesson, M., & Sandberg, J. (2013). Has management studies lost its way? Ideas for more

22. Mehram, B., & tavanae Shahroudi, e. (2010). Content analysis of articles published in scientific-research journals in the field of psychology in the country from the perspective of research topic and method. *Transformational Psychology-Iranian Psychologists*, 6.
23. Mokhtari nabi, E., & Mokhtari memar, H. (1995). Citation analysis of management essays in journals approved by the Commission for the Review of Scientific Journals in the years 1375-1380. *Journal of Psychology and Educational Sciences*, 35(2). (Persian)
24. Natow, R. S. (2020). The use of triangulation in qualitative studies employing elite interviews. *Qualitative Research*, 20(2), 160-173.
25. Parks, J. B., & Olafson, G. A. (1987). Sport management and a new journal. *Journal of sport Management*, 1(1), 1-3.
26. Perez-Rua, J.-M., Baccouche, M., & Pateux, S. (2018). Efficient progressive neural architecture search. *arXiv preprint arXiv:1808.00391*.
27. Petty, N. J., Thomson, O. P., & Stew, G. (2012). Ready for a paradigm shift? Part 2: Introducing qualitative research methodologies and methods. *Manual therapy*, 17(5), 378-384.
28. Pitts, B., Danylchuk, K., & Quarterman, J. (2014). Analysis of sport management literature: European Sport Management Quarterly. *Choregia: Sport Management International Journal*, 10(2), 45-72.
29. Ramezani Nezhad, R., Rezaeei Soufi, M., Dastoom, S., & Ahmadi,
12. Ghahnaviyeh, H., Movahedi, F., Yarmohamadian, M. H., & Ajami, S. (2011). Content and citation analysis of articles published in the scientific research journal "Health Information Management". *Health Information Management*, 8(1).(Persian)
13. Ghasemi, H., Noorbaksh, M., & Taperashi, G. (2010). Content analysis of articles of sport management academic journals. *Jaresh Quarterly*, 6, 24-67. (Persian)
14. Gholami, T. (2016). CONTENT ANALYSIS OF THE ARTICLES OF IRANIAN JOURNAL OF ETHICS IN SCIENCE AND TECHNOLOGY (2006–2015). (Persian)
15. Glaser, B. G., & Strauss, A. L. (1967). The discovery of grounded theory: strategies for qualitative research: Aldine Transaction. New Brunswick, NJ.
16. Higgins, J. M. (1994). *The management challenge: an introduction to management*: Macmillan.
17. Holloway, I., & Galvin, K. (2016). *Qualitative research in nursing and healthcare*: John Wiley & Sons.
18. Khanifar, H., & Muslimi, N. (2019). *Principles and foundations of qualitative research methods*. tehran: negah danesh.
19. Khodavardi, H. (2008). Qualitative Research Methodology *Sociology*(13), 27-44. (Persian)
20. Lincoln, N., & Denzin, Y. (2005). *The Sage handbook of qualitative research*: Sage.
21. Lincoln, Y., & Guba, E. (1985). *Naturalistic inquiry* (vol. 75): Sage Thousand Oaks, CA.

- analysis of articles of physical education and sport sciences Journals in 1384-1388. *Journal of sport Management*, 4(12), 61-85. (Persian)
34. Shaw, S., & Hoeber, L. (2016). Unclipping our wings: Ways forward in qualitative research in sport management. *Sport Management Review*, 19(3), 255-265.
35. Straus, A., & Corbin, J. (1990). Basics of qualitative research: Grounded theory procedures and techniques: Newbury Park, CA: Sage.
36. Strauss, A., & Corbin, J. (1998). *Basics of qualitative research techniques*: Citeseer.
37. Ziaie, A., Elahi, A., & Bakhshudaniha, i. (2013). Content analysis of movement sciences and sport journal articles of Kharazmi University. *Communication Management in Sports Media Journal*, 1(3), 51-62. (Persian)
- N. (2014). Analysis of ISC Productions Methodology of Sports Management in Iran. *Applied Research in Sport Management*, 3(1), 85-102. (Persian)
30. Sajadi, S. N., Eidi, H., Mehrabani, J., & Abbadi, H. (2010). A Descriptive Analysis of Harakat Science-Research Journal (Vol. 1-34). *Journal of sport Management*, 2(5), 141-293. (Persian)
31. Sarmad, Z., Bazargan, A., & Hejazi, E. (2020). *Research Methods in Behavioral Sciences*. tehran: agah. (Persian)
32. Seyedin, S. M., & Bab Al-Hawaiji, F. (2009). Content analysis of Islamic Azad University's master's theses in librarianship and information North Tehran, Tehran Science and Research Units, Ahvaz and Hamedan Sciences and Research in 1993-2007. *Information research and public libraries*, 15(1), 95-127. (Persian)
33. Sharifi, M., Mirdar, S., & Sunasgari, B. (2012). Descriptive

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی